

Μια ιστορία του Τζιμ Χίγκινς για τον τροτσκισμό-κεφάλαιο 3

Κεφάλαιο 3- Ο αυταρχισμός του Χίλι και η ίδρυση της Ομάδας του Κλιφ (SRG) στη Βρετανία

(Μτφρ: Α.Λ.)

Αν ανοίξεις το κουτί της Πανδώρας, δεν γνωρίζεις ποτέ ποιοι δούρειοι ίπποι μπορεί να ξεπηδήσουν από μέσα.

Έρνεστ Μπέβιν

Η ζωή σε μια ομάδα του Χίλι όταν προκύπτουν πολιτικές διαφορές δεν έχει πολλή πλάκα. Το 1950, οι διαφορές αφορούσαν τους λίγους που προσχώρησαν στην κρατικοκαπιταλιστική ανάλυση του Κλιφ, τον Τεντ Γκραντ και όσους απέμεναν από τους οπαδούς του Χάστον, την πρώην φράξια του RCP που τασσόταν υπέρ της ανεξάρτητου κόμματος και τελικά όλους όσους συνασπίστηκαν στη βάση της απαξίωσής τους για την παλιά ηγεσία του RCP που τους είχε εγκαταλείψει και της αντιπάθειάς τους για τον Χίλι, την πολιτική και τις μεθόδους του. Όπως έγραψε πολύ αργότερα ο Κεν Τάρμπακ, τότε νέο μέλος της ομάδας: «Δυσκολευτήκαμε να προσαρμοστούμε πολύ στο νέο καθεστώς και πάνω απ 'όλα βρήκαμε εξαιρετικά δυσκολοχώνευτη την Socialist Outlook (Σοσιαλιστική Προοπτική, η εισοδιστική εφημερίδα του Χίλι.- σημ. Τζιμ Χίγκινς) ... Είχε εξαφανιστεί κάθε κριτική στον σταλινισμό ή τη σοσιαλδημοκρατία ... Βρεθήκαμε να πουλάμε μια εφημερίδα που πρόβαλλε στο εξώφυλλο τους σταλινικούς ηγέτες των συνδικάτων ή τους συντρόφους τους βουλευτές του Εργατικού Κόμματος. Όπως μπορεί να φανταστεί κανείς, αυτό δεν βοηθούσε πολύ το ηθικό μας. Σαν κερασάκι στην τούρτα, βρεθήκαμε ως πρώην υποστηρικτές της πλειοψηφίας να αντιμετωπιζόμαστε ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας ... αρχίσαμε να ακούμε φήμες για διαγραφές ή απόσυρση από την πολιτική δράση ανθρώπων που ήταν μέλη του κινήματος εδώ και χρόνια ... η μυστική μας φράξια έκανε πρόσκληση στον

Τόνι Κλιφ να μας συναντήσει, κάτι που έκανε και κάναμε μια αρκετά μεγάλη συζήτηση για την Ομάδα και την Διεθνή. Είχε μια πολύ πειστική γραμμή που πήγαινε κάπως έτσι: «Όποιος εξακολουθεί να βλέπει τη σταλινική Ρωσία ως εργατικό κράτος, ισχυριζόμενος ουσιαστικά ότι οι σταλινικοί μπορούν να φέρουν σε πέρας την επανάσταση (Ανατολική Ευρώπη και Κίνα) τότε καταλήγει να υιοθετεί σταλινικές πολιτικές (π.χ. εφημερίδα Σοσιαλιστική Προοπτική, η γραμμή της Διεθνούς Γραμματείας για τη Γιουγκοσλαβία κλπ, οι σταλινικές οργανωτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται π.χ. στην ομάδα του Χίλι). Η μόνη διέξοδος από το δίλημμα ήταν να υιοθετήσουμε την κρατικοκαπιταλιστική γραμμή (για τη Ρωσία). “... Εντυπωσιαστήκαμε πολύ με αυτή την επιχειρηματολογία, αλλά σε εκείνο το σημείο αρνηθήκαμε να επενδύσουμε όλα τα λεφτά μας στη φράξιά του.” [1]

Ο νεαρός Τάρμπακ εξελέγη ως αντιπρόσωπος από το Μπέρμινχαμ στο συνέδριο της «Ομάδας του 1950, εξουσιοδοτημένος να κατεβάσει ψήφισμα που έκανε κριτική στη Σοσιαλιστική Προοπτική. Ήταν ένα συνέδριο όπου ο Χίλι διασφάλισε την πλειοψηφία του διαλύοντας και ανακατεύοντας τις τοπικές οργανώσεις και «μαγειρεύοντας» τα αποτελέσματα των αντιπροσώπων. Οι αντίπαλοι ως συνήθως έφαγαν βρισίδι. Κάποια στιγμή ο Χίλι φώναξε στον Τεντ Γκραντ, “Γύρνα στον σωρό με τα σκατά”. Όλη αυτή η συμπεριφορά ξένιζε αρκετά την κομματική ζωή του RCP και, όταν ο Κεν ανέφερε τι έγινε όταν βρήκε τους συντρόφους του στο Μπέρμινχαμ, αποφάσισαν ότι ο Κλιφ είχε δίκιο. Οι περισσότεροι από τους «κρατικοκαπιταλιστές» είχαν ήδη εκδιωχθεί, με το ένα ή το άλλο πρόσχημα, και έτσι αποφάσισαν να αποχωρήσουν με πάταγο. “Τότε αποφασίστηκε ότι ο Πέρσι Ντάουνι (πρώην μέλος του RCP που, αστείο αλήθεια, ήταν επίσης κουρέας) θα κατέβαζε ένα ψήφισμα στον Εμπορικό Σύλλογο του Μπέρμινχαμ, διεκδικώντας ίσες αποστάσεις στον πόλεμο της Κορέας (στΜ ούτε στο πλευρό του δυτικού καπιταλισμού ούτε στο πλευρό του σταλινισμού). Το αποτέλεσμα ήταν μια άμεσα συγκληθείσα συνεδρίαση του «Κλαμπ» με τον Χίλι παρόντα. Ο Χίλι κατέβαζε ψήφισμα για διαγραφή του Πέρσι και αρνήθηκε να επιτρέψει οποιαδήποτε συζήτηση πάνω στην πολιτική ουσία του ζητήματος, επιμένοντας ότι το μόνο ζήτημα

συζήτησης έπρεπε να είναι «παραβίασε ή δεν παραβίασε την κομματική πειθαρχία καταθέτοντας το ψήφισμα στον Εμπορικό Σύλλογο». Ωστόσο το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας ήταν ισοπαλία. Ο Χίλι τότε κάλεσε σε διακοπή της συνεδρίασης, δηλώνοντας ότι η λειτουργία της τοπικής οργάνωσης θα ανασταλεί μέχρι νεοτέρας». [2] Λίγο αργότερα ο Χίλι έκανε μεταγραφή στην τοπική ενός «νομιμόφρονος» για να ανατρέψει την ισοπαλία και πέτυχε τη διαγραφή. Και όχι μόνο αυτό, αλλά όλοι όσοι ψήφισαν μαζί με τον Πέρσι Ντάουνι διαγράφηκαν επίσης. “Ο Χίλι είχε πέσει στην παγίδα μας καθώς η συνέχεια ήταν να συμβάλουμε στην ίδρυση της Ομάδας του Κλιφ... Αν είχε μείνει οτιδήποτε να θυμίζει δημοκρατικό καθεστώς όπως αυτό που υπήρχε παλιότερα στο RCP, δεν θα θέλαμε να φύγουμε από την οργάνωση. Και είμαι βέβαιος ότι αν υπήρχε μια αξιόπιστη εναλλακτική λύση απέναντι στον Χίλι που να υπερασπίζεται την άποψη ότι η Ρωσία είναι εργατικό κράτος, ο Κλιφ δεν θα είχε κάνει τόσες πολλές στρατολογίες.

Παρά τους περιορισμούς που έμπαιναν στον Κλιφ από τους μεταναστευτικούς νόμους εκείνη την εποχή, εκείνος ήταν πολύ ενεργός στο να έρχεται σε επαφή με ανθρώπους, να βγαίνει ραντεβού μαζί τους και να συζητάει μαζί τους μέχρι να τους στρατολογήσει. Αυτό συνεπαγόταν εν μέρει και προσωπικό ρίσκο για τον Κλιφ, αφού κινδύνευε με την απέλασή του στην Παλαιστίνη και με ένα πολύ αβέβαιο μέλλον ... “[3]

Με την προσχώρηση των συντρόφων από την τοπική οργάνωση του Μπέρμινχαμ άνοιγε ο δρόμος για τη δημιουργία μιας κρατικοκαπιταλιστικής ομάδας στη Βρετανία. Συνολικά, υπήρχαν 33 μέλη, σχεδόν όλοι νέοι και πρώην RCP. (Παρόλο που ο αριθμός αυτός είναι πολύ μικρός, πρέπει να συγκριθεί με τα 70 μέλη του Κλαμπ του Χίλι, που παρά το γεγονός ότι -στο Κλαμπ- είχαν προστεθεί περίπου 150 μέλη από το RCP, κατάφερε να εκδιώξει ή να προκαλέσει τη φυγή των περισσότερων από αυτά). Εκτός από τον Κέν Τάρμπακ [ο οποίος, παρεμπιπτόντως, παρέμεινε ενεργός μαρξιστής μέχρι το θάνατό του το 1995] και τον Πέρσι Ντάουνι, συμπεριλαμβάνονταν πολλοί ταλαντούχοι άνθρωποι στη νέα ομάδα: Τζιν Τέιτ, Πίτερ Μόργκαν, Μπιν Έινσγουορθ, Τζίοφ Κάρλσον, Ρέι Τσάλινور, Ντάνκαν Χάλας και Ένιλ Μουνεσίνγκε. [4]

Η ιδρυτική συνδιάσκεψη του Ομίλου Σοσιαλιστικής Κριτικής (SRG) πραγματοποιήθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου και 1 Οκτωβρίου 1950 στην πόλη Κάμντεν. Από τα 33 μέλη στα χαρτιά, τα 21 ήταν παρόντα, από έξι τοπικές οργανώσεις (Λονδίνο, Κοιλάδα του Τάμεση, Κρου, Μπέρμινχαμ, Σέφιλντ και Μάντσεστερ). Ως ομάδα-στόχος για άμεσες στρατολογίες ορίστηκαν τα πρώην μέλη του RCP και η έμφαση που δόθηκε στην δραστηριότητα του Εργατικού Κόμματος αφορούσε τη “Σοσιαλιστική Συντροφιά” (οργανωτική έκφραση της εφημερίδας Σοσιαλιστική Προοπτική του Χίλι). Ως συνδρομή εγγραφής ορίστηκε το 1/6 της πέννας ανά βδομάδα, όταν το μέσο εισόδημα ήταν 3 λίρες 10 σελίνια και 0 πένες.

Η γραμματεία του SRG θα βρισκόταν στο Μπέρμινχαμ και η γραμματεία της νεολαίας του στο Λονδίνο. Η δουλειά της νεολαίας θα στηνόταν γύρω από ένα περιοδικό με τη φιλοδοξία να συνεργαστεί με άλλες ομάδες (με πιο πιθανή την ομάδα των Γκραντ/ Ντιν). Ένα άλλο, το θεωρητικό περιοδικό, επρόκειτο να ονομαστεί Σοσιαλιστική Κριτική με τιμή 6 πένες. Το έντυπο αυτό θεωρούταν ένα μέσο για την εκπαίδευση των μελών και θα εστίαζε στην Ανατολική Ευρώπη και τη Ρωσία, με άρθρα του Κλιφ, της Ουκρανικής ομάδας, του Σάχτμαν και του Γκραντ.

Όσον αφορά τις σχέσεις με την 4^η Διεθνή, τα ιδρυτικά μέλη του SRG έσπευδαν να διακηρύξουν την πίστη τους: “... Όντας τροτσκιστική τάση και πιστεύοντας ότι η θέση μας για τη Ρωσία συνδέει τον τροτσκισμό με τις ανάγκες της εποχής μας, θα αγωνιστούμε για την οικοδόμηση της 4^{ης} ως μια αυθεντική τροτσκιστική οργάνωση. Θα υποβάλουμε αίτηση συμμετοχής στην 4η. Αν μας αρνηθούν την ένταξη, θα προπαγανδίσουμε τις απόψεις μας στην 4^η και τις οργανώσεις που βρίσκονται κοντά της. Με αυτές τις θέσεις θα σταλεί ανοιχτή επιστολή στη Διεθνή Γραμματεία που θα διεκδικεί αναγνώριση.» (Πρακτικά Ιδρυτικής Συνδιάσκεψης)

Η συνδιάσκεψη υιοθέτησε τρία κείμενα του Κλιφ ως την κεντρική θεωρητική βάση της νέας ομάδας: «Η Φύση της Σταλινικής Ρωσίας» (Εσωτερικό Δελτίο του RCP), «Η Ταξική Φύση των Λαϊκών

Δημοκρατιών» (Βιβλίο 50 σελίδων, που είχε εκδοθεί τον Ιούλιο του 1950) και «Ο μαρξισμός κι η θεωρία του γραφειοκρατικού κολεκτιβισμού». Εκείνη την εποχή, όταν το παγκόσμιο τροτσικιστικό κίνημα προσπαθούσε να αναπροσαρμόσει τη θεωρία του υπό το φως της μεταπολεμικής πραγματικότητας, η πένα του Κλιφ κέντραρε εναντίον του Τρότσκι για τη Ρωσία, εναντίον της 4^{ης} Διεθνούς για την Ανατολική Ευρώπη και εναντίον της εναλλακτικής θεωρίας που σχετιζόταν με τον Μαξ Σάχτμαν και τους ομοϊδεάτες του. Αν και τα κείμενα δεν είναι όλα ίδιας ποιότητας, όπως άλλωστε συμβαίνει και με το μεγαλύτερο τμήμα του έργου του Κλιφ, δεν παύουν αποτελούν κάποια από τα κορυφαία έργα που έχει γράψει.

Σαν κερασάκι στην τούρτα στο κλείσιμο της διαδικασίας, οι συγκεντρωμένοι σύντροφοι αποφάσισαν: «να στείλετε χαιρετισμούς στη Ναταλία και να την ενημερώσετε για το σχηματισμό της κρατικοκαπιταλιστικής ομάδας» (Η Νατάλια Σέντοβα Τρότσκι βρισκόταν στο Κογιοακάν, στο Μεξικό. Αυτή και ο βετεράνος Ισπανικός τροτσικιστής Γκραντίζο Μούνις στέκονταν εξαιρετικά κριτικά απέναντι στην 4^η και είχαν υιοθετήσει την κρατικοκαπιταλιστική θέση.)

Ο SRG θεωρούσε τον εαυτό του τροτσικιστικό σαν το RCP, με τη διαφορά ότι είχε μια καλύτερη θεωρία για τον σταλινισμό. Το καταστατικό περιέγραφε τα δικαιώματα και τα καθήκοντα της ιδιότητας του μέλους στο κλασικό σχήμα του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού: «... Όλες οι αποφάσεις των καθοδηγητικών οργάνων είναι δεσμευτικές για όλα τα μέλη. Κάθε μέλος που παραβιάζει μια απόφαση υπόκειται σε πειθαρχική δίωξη ... όλες οι μειοψηφίες έχουν το δικαίωμα να εκφράσουν διαφορετικές απόψεις μέσα στην ομάδα, η Εθνική Επιτροπή αξιοποιεί το Εσωτερικό Δελτίο ως μέσο συζήτησης μεταξύ των διαφορετικών απόψεων ... Η μομφή, η μετατροπή του μέλους σε «μέλος υπό δοκιμή», η αναστολή της ιδιότητας μέλους και η διαγραφή μπορούν να ληφθούν εναντίον κάθε μέλους που παραβιάζει την πειθαρχία ... Οι κατηγορίες εναντίον οποιουδήποτε μέλους διατυπώνονται γραπτώς, ο κατηγορούμενος λαμβάνει ένα αντίγραφο αυτών, οι κατηγορίες

αξιολογούνται από το όργανο από το οποίο προήλθαν, όπου ο κατηγορούμενος μπορεί να παρίσταται και να ψηφίζει ... Κάθε μέλος έχει το δικαίωμα να ασκήσει έφεση εναντίον μιας απόφασης της Εθνικής Επιτροπής ... »(Άρθρο 8, Καταστατικό του SRG. Όπως φαίνεται, το Καταστατικό του 1950, έχει αρκετά ισορροπημένες τις απαιτήσεις του συγκεντρωτισμού με τις απαιτήσεις της δημοκρατίας, κάτι που δεν ισχύει για τις μεταγενέστερες καταστατικές καινοτομίες.)

Παρόλο που η πλειοψηφία των μελών ζούσε στο Λονδίνο, η γραμματεία είχε έδρα στο Μπέρμινχαμ, που βρισκόταν περίπου στο μέσο της απόστασης μεταξύ Λονδίνου και Σέφιλντ. Ο γραμματέας ήταν ο Μπιλ Έινσγουορθ, βασικός συνδικαλιστής στο εργοστάσιο του Ρόβερ και ένα έμπειρο και ταλαντούχο πρώην μέλος του RCP. Τα εσωτερικά κείμενα στέλνονταν σε αντιφρονούντες τροτσκιστές στο εξωτερικό: στους Λεντς και Γιούνγκλας στη Γερμανία, στον Σολιέ (στΜ Κορνήλιος Καστοριάδης) στη Γαλλία, στον Μανγκάνο στην Ιταλία και στη Ράγια Ντουναγιέφσκαγια στις ΗΠΑ.

Τα μέλη θεωρούσαν ξεκάθαρα ότι μαζί με παρόμοιες ομάδες σε διεθνές επίπεδο θα αποτελούσαν τη βάση για μια ανανεωμένη Τέταρτη Διεθνή. Όπως συμβαίνει συχνά με ανθρώπους στους οποίους ήρθε η θεία επιφοίτηση, δυσκολεύονταν να καταλάβουν πώς γίνεται κάποιος να μην μπορεί να υποκύψει στη δύναμη της νέας θεωρίας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, ο Μπιλ Έινσγουορθ έγραψε στη γραμματεία της 4^{ης} που περιγράφοντας την πολιτική και οργανωτική χρεοκοπία της Ομάδας Χίλι (το βρετανικό τμήμα της 4^{ης} τότε) και ζητώντας να αναγνωριστεί ο SRG ως το βρετανικό τμήμα της 4ης: αν όχι, τότε “... τουλάχιστον να αναγνωριστεί ως μια οργάνωση-συμπαθών την 4^η Διεθνή”. [5] Ο Πάμπλο και ο Ζερμίν (στΜ Ερνέστ Μαντέλ), κατά έναν παράξενο τρόπο είχαν αναπτύξει ανοσία στην δύναμη της πειθούς του κρατικού καπιταλισμού και κανένα από αυτά τα αιτήματα δεν ικανοποιήθηκε.

Ο όμιλος είχε πλέον δημιουργηθεί και το μικρό του μέγεθος

υπαγόρευε ότι θα έπρεπε να εργαστεί μέσα στο Εργατικό Κόμμα. Αντίθετα με κάποιες απόψεις, ο εισοδισμός δεν είναι ο ευκολότερος τρόπος για να ξοδέψει κάποιος την πολιτική του ζωή. Μια τακτική που προέρχεται από την αδυναμία είναι πάντα δύσκολο να χωνευθεί από όσους τόσο πρόσφατα απολάμβαναν την πολυτέλεια της απεριόριστης ελευθερίας της επαναστατικής έκφρασης. Κατά την πρώτη περίοδο του εισοδισμού, ο επαναστάτης θα πρέπει να κινείται συγκρατημένα (θα ήταν υπερβολικό να ζητήσουμε παράλληλα και ταπεινότητα), για να αποκτήσει μια εξοικείωση με τις προσωπικές και πολιτικές διαφορές μεταξύ των υπαρχόντων μελών. Μια τέτοια αναγνωριστική δουλειά είναι ζωτικής σημασίας εάν κάποιος θέλει να έχει οποιαδήποτε επιρροή στο μέλλον. Η πολιτική ατζέντα θα καθοριστεί αναπόφευκτα από άλλους. Οι ανησυχίες των υποστηρικτών της Tribune μπορεί να είναι ό,τι πλησιέστερο μπορείς να βρεις στη δική σου πολιτική προσέγγιση. Υπήρχαν περισσότερες πιθανότητες να ληφθεί απόφαση για δωρεάν θεραπεία στους κάλους των συνταξιούχων παρά απόφαση για εθνικοποίηση κι εργατικό έλεγχο. Ο επαναστάτης εισοδιστής, στις περισσότερες περιπτώσεις, στην πράξη έπρεπε να είναι ικανοποιημένος με μια αύξηση του ρυθμού ψήφησης και με μια ενίσχυση της ριζοσπαστικοποίησης των αποφάσεων. Οι στρατολογίες σε ένα τέτοιο περιβάλλον μπορούσαν να γίνουν μόνο σε τετ-α-τετ συζητήσεις και ήταν εξαιρετικά σπάνιες.

Αν και στο Εργατικό Κόμμα υπάρχει έλλειμμα σε ό,τι αφορά την πολιτική ικανοποίηση (στΜ των εισοδιστών), αυτό που περισσεύει είναι οι συνεδριάσεις: από την τοπική μέχρι την δημοτική και την περιφερειακή συνεδρίαση, κάθε μία από αυτές τις οργανωτικές δομές διαθέτει την κατάλληλη εκτελεστική επιτροπή και ένα πλήρες σετ γραμματέων, προέδρων κ.λπ. Ήταν δυνατό να ξοδέψει κανείς όλο τον ελεύθερο χρόνο του σε συνεδριάσεις και στη συνέχεια να πέσει και στην παγίδα της ανάληψης πόστων σε ασήμαντα οργανωτικά γραφεία. Στη φάση του εισοδισμού ο Τζέρι Χίλι συνήθιζε να συστήνεται στις δημόσιες συνεδριάσεις ως πρόεδρος μιας εν πολλοίς άγνωστης τοπικής οργάνωσης του Εργατικού Κόμματος στο Στρίδαμ.

Εκεί που ο SRG έκανε κάποιες σοβαρές προσπάθειες να λειτουργήσει εισοδιστικά ήταν το Μπέρμινχαμ. Η οργάνωση πόλης των Εργατικών πραγματοποίησε ετήσια συνδιάσκεψη για την τακτική στις δημοτικές εκλογές, όπου θα συζητιόταν το μανιφέστο του κόμματος για τις εκλογές και βελτιωτικές προτάσεις. Οι σύντροφοι του SRG αποφάσισαν να δημοσιεύσουν ένα κείμενο που όχι μόνο πρότεινε μια νέα πολιτική, αλλά εξηγούσε επίσης και τις αποτυχίες και τα οικονομικά προβλήματα της προηγούμενης δημοτικής αρχής που ελέγχονταν από τους Εργατικούς. Το φυλλάδιο είχε τίτλο «Είκοσι ερωτήματα», και δημοσιεύτηκε έπειτα από ένα δημοφιλές ραδιοφωνικό πρόγραμμα της ημέρας. Ήταν προϊόν συλλογικής εργασίας, με κάθε μέλος της ομάδας να αναλαμβάνει την έρευνα και τη συγγραφή ενός τμήματός του. Σε 20 μικρές σελίδες, το φυλλάδιο έκανε μια πολύ καλή δουλειά, προωθώντας μια σοσιαλιστική σκοπιά για την εκπαίδευση, τη στέγαση, τη δουλειά, τους μισθούς, τον ελεύθερο χρόνο, τις οικονομικές δυσκολίες και τις καταστροφικές επιπτώσεις της οικονομικής πολιτικής της τοπικής αρχής, που κατεύθυνε σχεδόν όλους τους πόρους της για να ξεχρεώνει τους τοκογλύφους. Το φυλλάδιο υπογραφόταν από μόνο δύο από τα ονόματα των συγγραφέων του: τον Πίτερ Μόργκαν και τον Ντέιβιντ Μάμφορντ. Αυτό αποδείχθηκε μια σοφή και προνοητική απόφαση. Η δεξιά πτέρυγα του του δημοτικού συμβουλίου, με επικεφαλής τον Ντένις Χάουελ (τότε δημοτικός σύμβουλος, αλλά αργότερα βουλευτής και υπουργός Αθλητισμού και σήμερα μέλος της Βουλής των Λόρδων), προσβλήθηκε σε μεγάλο βαθμό από το φυλλάδιο και ζητούσε διαγραφές. Τελικά, οι δύο παραβάτες χρεώθηκαν με τις κατηγορίες σε μια μαζική συνεδρίαση της οργάνωσης πόλης του κόμματος με περισσότερα από 200 μέλη (συνηθίζονταν τέτοιες συνεδριάσεις εκείνη την εποχή). Με 108 ψήφους έναντι 96 διαγράφηκαν. Ο τίτλος του ρεπορτάζ στη Daily Mail έγραφε: «Είκοσι ερωτήσεις: Μια απάντηση.» Δύο χρόνια αργότερα κι οι δυο έγιναν ξανά αποδεκτοί αποκτώντας πλήρη δικαιώματα μέλους. Ήταν ένα διδακτικό επεισόδιο και έδειχνε ότι εκείνη την εποχή υπήρχε ένα τμήμα κόσμου στο Εργατικό Κόμμα που άξιζε να σωθεί.

Η μελέτη για την πλούσια θεματολογία της επαναστατικής

πολιτικής έπρεπε να περιοριστεί στις συνεδριάσεις του SRG. Το 1951, ο SRG ως νεοσυσταθείσα κρατικοκαπιταλιστική ομάδα ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τον πόλεμο της Κορέας και το γεγονός ότι το βρετανικό τμήμα της 4^{ης} στήριζε άκριτα τους Βορειοκορεάτες. Με γνώμονα αυτές τις σκέψεις, η Γραμματεία συναντήθηκε με τον Τεντ Γκραντ τον Ιούλιο του ίδιου έτους. Η συζήτηση αφορούσε τη δυνατότητα ενότητας μεταξύ των δύο ομάδων. Οι άνθρωποι της Σοσιαλιστικής Κριτικής υποστήριζαν ότι η ενοποίηση θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με βάση το παλιό πρόγραμμα της RCP, προσθέτοντας τη διατύπωση “ούτε Μόσχα ούτε Ουάσινγκτον”. Ο Γκραντ, από την άλλη πλευρά, είχε ήδη υποκύψει σε μεγάλο βαθμό στην ιδέα ότι η εθνικοποίηση είναι η μόνη απαραίτητη προϋπόθεση για να οριστεί ένα κράτος ως εργατικό.

Η ομάδα του συζητούσε την πιθανότητα οι Εργατικοί να υλοποιήσουν ειρηνικά τον σοσιαλισμό και θεωρούσε ότι εάν οι Εργατικοί εθνικοποιούσαν τη βιομηχανία τότε (η Βρετανία) θα γινόταν εργατικό κράτος. Αυτή η εμμονή με την εθνικοποίηση οδήγησε τον Γκραντ να υποστηρίζει τα καθεστώτα σε κάποια πολύ περίεργα μέρη – τη Βιρμανία, την Αλγερία και την Αίγυπτο, για να αναφέρουμε κάποια. Φυσικά, ο Γκραντ και οι οπαδοί του υπερασπίζονταν άνευ όρων τη Ρωσία σε περίπτωση πολέμου. Για τους συντρόφους του SRG, αυτά συνιστούσαν συνθηκολόγηση τόσο με τον σταλινισμό όσο και με τη Σοσιαλδημοκρατία και η ιδέα ότι η ενότητα θα οδηγούσε σε οτιδήποτε εποικοδομητικό ναυάγησε στα βράχια της επιλογής του Γκραντ να προτιμήσει τον κρατικό «σοσιαλισμό».

Στα πέντε χρόνια από την άφιξη του Κλιφ στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο βρετανικός τροτσκισμός παρήκμαζε, όχι κάτω από τα συντριπτικά χτυπήματα των παγκόσμιων δυνάμεων, αλλά από τις προφανέστατα λάθος εκτιμήσεις και την έλλειψη επαφής με την πραγματικότητα. Το RCP είχε ιδρυθεί το 1944 με την ψευδαίσθηση ότι το κόμμα βρισκόταν στο κατώφλι μιας νέας Οκτωβριανής Επανάστασης. Τα χρόνια της σκληρής δουλειάς και της αυτοθυσίας οδήγησαν στο πουθενά και η ηγεσία του Χάστον παραιτήθηκε βλέποντας μπροστά του έναν άνισο αγώνα, μάλλον ανακουφισμένος, κι αφήνοντας πίσω του μαραμένα κοτσάνια για τις ακρίδες. Το

κίνημα έχασε όχι μόνο μια προικισμένη ηγεσία, αλλά και το μεγαλύτερο μέρος στελεχών της. Στα τέλη του 1951, πιθανότατα δεν υπήρχαν περισσότεροι από 100 οργανωμένοι τροτσκιστές στη Βρετανία. Ο Χίλι καθοδηγούσε την ομάδα των φανατικών του με ένα σύνολο αρχών που προέρχονταν περισσότερο από τον Νετσάγιεφ παρά από τον Τρότσκι. Ο Γκράντ οδηγούσε το μικρό και ακυβέρνητο πλοίο του στις άγνωστες ακτές της σοσιαλδημοκρατίας, θυμίζοντας μάλλον κάποιον παλιό ναυτικό πριν την εφεύρεση της πυξίδας, ενώ ο SRG θεωρούσε τον εαυτό του ως τον σωστό διάδοχο του RCP, αν και σε μια μικρότερη εκδοχή του, έχοντας επιπλέον μια τακτική εισοδισμού και μια καλύτερη θεωρία για τη Ρωσία. Απλώς για να αποδείξει ότι η καλύτερη θεωρία δεν αποτελεί εγγύηση απέναντι στη ματαιοδοξία, τον Σεπτέμβριο του 1951, η Εθνική Επιτροπή (ηγεσία του SRG) ψήφισε το παρακάτω ψήφισμα ομόφωνα: «Πιστεύουμε ότι το παγκόσμιο τροτσκιστικό κίνημα χωρίζεται σε αμυντισμό (στΜ δηλαδή σε αυτούς που υπερασπίζονται τη σταλινική Ρωσία ως εργατικό κράτος) και αντι-αμυντισμό. Οι αμυνίτες συνθηκολογούν με τον σταλινισμό. Οι αντι-αμυνίτες είναι οι μόνοι πραγματικοί μπολσεβίκοι, με επικεφαλής τη Νατάλια Τρότσκι. Δηλώνουμε ότι δεν θα κάνουμε καμία συγχώνευση με καμία ομάδα που να υποστηρίζει την υπεράσπιση είτε του ρωσικού είτε του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού». Η περίεργη χρήση των λέξεων εδώ υποδηλώνει ότι το ψήφισμα αυτό πιθανότατα γράφτηκε από τον Κλιφ.

Παραβλέποντας το υπονοούμενο διεκδίκησης της διαδοχής (του τροτσκισμού) που παραπέμπει σε λογικές δυναστείας- με την αναφορά στη Νατάλια, το ψήφισμα είναι ένα κλασικό παράδειγμα του μικρού σεχταριστικού πουλιού, που κουνάει τα άσχημα φτερά του σε μια μάταιη προσπάθεια να φανεί πιο μεγάλο και όμορφο. Ως συνήθως, ο Μαρξ έχει να πει μια-δυο λέξεις για το θέμα: “Η σέχτα δικαιολογεί την ύπαρξή της και θεωρεί δυνατό της σημείο όχι αυτά που την ενώνουν με το κίνημα της τάξης αλλά τις ιδιαίτερες αρχές που τη διαχωρίζουν από το κίνημα.” [6]

Σημειώσεις

- [1.](#) Οι καταβολές του SWP, του Τζον Ουόλτερς (ψευδώνυμο του Κεν Τάρμπακ) στα “Εργατικά Νέα”, Απρίλιος 1991.
- [2.](#) Όπως πριν.
- [3.](#) Όπως πριν
- [4.](#) Ο Μουνεσίνγκε έπειτα επέστρεψε στην Κεϋλάνη, όπου εντάχθηκε στο τροτσκιστικό κόμμα Lanka Sama Samaj Party κι αργότερα έγινε υπουργός στην κυβέρνηση συνασπισμού της κυρίας Μπανταρινάικε.
- [5.](#) Γράμμα στη Γραμματεία της 4ης Διεθνούς, στις 30 Οκτώβρη 1950, γραμμένο από τον Μπιλ Έινσγουορθ
- [6.](#) Μαρξ-Ένγκελς Διαλεκτή Αλληλογραφία σελ 258